

**ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1**

อำพร ปันฟอง*

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t – Test และ F – Test

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ลำดับแรกได้แก่ การประเมินผลโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษารองลงมาคือ การแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดความคาดหวังในอนาคตของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา) และการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเป็นรายด้านมี 2 ด้านที่แตกต่างกัน คือ 1) โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู

2) การจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 โดยภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมยุคนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งที่น่าสนใจให้คนรู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหาในการใช้ชีวิตและการทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข เมื่อการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อคนในปัจจุบันแล้ว การจัดการศึกษาก็จะต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของคน ในการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนมาช่วยสนับสนุนในการจัดการศึกษา ดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ส่วนที่ 4 มาตรา 80 วงเล็บ 4 ความว่ารัฐส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วน ชุมชน องค์กรศาสนาและเอกชนจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับนโยบาย ของรัฐ

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ในมาตรา 40 มีเจตนารมณ์ให้จัดตั้งตัวแทนชุมชน ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมาตรานี้ได้บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและสถานศึกษาอาชีวศึกษาแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้บุคคลเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543

การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีปัญหาในการมีส่วนร่วมการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งจะต้องเน้นเรื่องการกระจายอำนาจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดึงสมรรถนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นปรับเปลี่ยนแนวการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องพึงพาอาศัยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรยอมรับความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมองเห็นศักยภาพและความสามารถของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมและให้มีบทบาทมากขึ้น มีการเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงสร้างใหม่ และการศึกษาคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรมีในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพ (ธีระ รุณเจริญ, 2546) ระบบการศึกษาไทยในอดีตถึงปัจจุบันเป็นการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่ส่วนกลางและขาดเอกภาพในการบริหาร ซึ่งก่อให้เกิดความด้อยประสิทธิภาพในการตัดสินใจเพื่อ

ตอบสนองความต้องการของชุมชน การจัดสรรไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กนกอร ยศไพบุญ และคณะ, 2544) นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ผู้ทำการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม สัมภาษณ์และสนทนากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาหลายๆท่านที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ทราบว่ายังมีปัญหาในการปฏิบัติงานและต้องการแนวทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ต้องการให้ชุมชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะของผู้ร่วมคิด ร่วมทำ ดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นลูกหลานของชุมชน จึงต้องอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพิ่มเติมอีกหลายท่านที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเช่น งานวิจัยของ เบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551) สุรศักดิ์ วิษา (2554) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุมเนื่องจากติดภารกิจ ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะสร้างคนสร้างชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 162 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 113 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์ทำงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาทั้ง 9 ด้าน ดังนี้

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย
- 2) หลักสูตรการสอน
- 3) โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู
- 4) การจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา
- 5) การจัดสรรงบประมาณและพัสดุ
- 6) การบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน
- 7) การบริหารจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่
- 8) การพัฒนาบุคลากร (ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์)
- 9) การบริหารบุคลากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.913 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ (คำถามปลายเปิด)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 113 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 2 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ มีประสบการณ์การทำงาน 2 – 4 ปี และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 4 ปี

2. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และบริหารงานของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเป็นรายด้านมี 2 ด้านที่แตกต่างกัน คือ 1) โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู 2) การจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 โดยภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน คือ

- 1) กำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย
- 2) หลักสูตรการสอน
- 3) โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู
- 4) การจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา
- 5) การจัดสรรงบประมาณและพัสดุ
- 6) การบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน
- 7) การบริหารจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่
- 8) การพัฒนาบุคลากร (ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์)
- 9) การบริหารบุคลากร

อภิปรายผล

1. การแสดงความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ด้านกำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลดาวัลย์ มหะศรี (2550: บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าประสงค์ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีการพิจารณาการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดความคาดหวังในอนาคตของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องท่านอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมการจัดทำวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และร่วมการประเมินผลโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านที่ 2 หลักสูตรการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษา มีกำหนดนโยบายและวางแผนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น มีการพัฒนาหลักสูตรให้สนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และมีการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในด้านกิจกรรม วัตถุประสงค์ ในการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 3 โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภายในใหม่เพื่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากุศลกรสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร การเตรียมบุคลากร งบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ในการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีคุณภาพตามแผนพัฒนาการศึกษา และมีส่งเสริม สนับสนุนและการลดภาระงานเพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดเตรียมหาสื่อการเรียนการสอนในการพัฒนาผู้เรียน

ด้านที่ 4 การจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน มีบทบาทในการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะและวิธีการที่จะพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ และเสนอแนะแนวทางในการบริหารงานการเงินและพัสดุ

ด้านที่ 5 การจัดสรรงบประมาณและพัสดุ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบกับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การใช้งบประมาณในการดำเนินงานแก่โครงการ ส่งเสริมสนับสนุนในการบริหารจัดการด้านงบประมาณให้สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างเพียงพอ เสนอแนะแนวทางในการวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแนวนโยบายในการพัฒนาการศึกษาและการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผลโครงการ

ด้านที่ 6 การบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระดมทุนและทรัพยากรในชุมชนมาพัฒนาการศึกษา สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนต่อชุมชน ให้คำปรึกษาแนะนำในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญและสนับสนุนบุตรหลานเข้ารับการศึกษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพงศ์ ธีรปัญญา (วรรณสอน) (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านคือ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการประเมินผลและติดตาม มีผลอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นการได้รับประโยชน์ ซึ่งผลอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 7 การบริหารจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การตกแต่งห้องเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น ให้ความช่วยเหลือแนะนำและจัดหาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เช่น สวนหย่อม มุมหนังสืออ่านเล่น เป็นต้น ช่วยเหลือจัดสร้างห้องปฏิบัติการพิเศษให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ปรับปรุงภูมิทัศน์ในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมและใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมให้มีการใช้ ดูแล และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ของสถานศึกษา

ด้านที่ 8 การพัฒนาบุคลากร (ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์) โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนระดับตำแหน่งให้สูงขึ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การเสนอปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาครู นักการภารโรง ร่วมสรรหางบประมาณเพื่อใช้ในการอบรมและเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและการระดมสมองเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาครูและนักการภารโรง

ด้านที่ 9 การบริหารบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกและสัมภาษณ์ครูอัตราจ้างและนักการภารโรงเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้าทำงานในสถานศึกษา จัดสวัสดิการและสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกียรติประวัติที่ดีของครูและผู้บริหาร การวางแผนพัฒนาและติดตามแก้ไขการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สนับสนุนให้ครูปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีแตกต่างกัน มี 2 ด้านคือ โครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู และการจัดทำเกณฑ์/มาตรฐานต่างๆ ในสถานศึกษา กล่าวคือ คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่ระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปสามารถมีความสามารถในการจัดการศึกษาได้ จึงส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างก็ก็สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษาต่างกัน

3. ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารงานของสถานศึกษา เขตอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่แตกต่างกันเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด ก็สามารถมีความสามารถในการจัดการศึกษาได้ จึงส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็ก็สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรมีการแจ้งบทบาทหน้าที่หรือสิ่งที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพึงปฏิบัติให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

1.2 สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประชุม การพัฒนาบุคลากร และการบริหารงานอาคารสถานที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้และสร้างความตระหนักในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร ยศไพบุลย์. (2544). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์, 5(8).
- ฉลุตวิทย์ ดีวงศ์. (2545). การมีส่วนร่วมบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธีระ รุณเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง
- ธีรพงศ์ ธีรปญโญ (วรรณสอน). (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย.
คณะครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
- เบญจรงค์ แสงสุกวาว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
การศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- ประจวบ ลังการ. (2552). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
การบริหารการศึกษาโรงเรียนเทศบาลแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ลดาวลัย มหะศรี. (2550). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 .
รายงานการศึกษาอิสระปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชิต ชันขวา. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา)มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการศึกษา. วิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษาตามหลัก
หลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). คู่มือการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: การศาสนา.